

"ויסעו מחרדה ויחנו במקלה"

מפרש בעל הטורים: במקלות ברכו אלוקים, מהו כוונתו? אלא אדם שמפחד שהתפילות שלו לא יתקבלו והוא רוצה להסיע את החרדה ממנה - הוא צריך לראות להתפלל במניין וזהו הכוונה בפסוק "ויסעו מחרדה" - אתה מפחד שהתפילות שלך יסעו ולא יתקבלו - העצה לכך היא "ויחנו במקלות" - תתפלל במקלות - במניין והתפילה תתקבל.

שארית מנחם

אנקודלה

"אלה מסעי בני ישראל"

ישר אחרי פרשת המסעות הקב"ה אומר למשה "ואמרת אלהים כי אתם וברים את הירדן וגו' והתנחלתם את הארץ" לכאורה מה התורה באה להשמיע לנו עם כל ענין המסעות? אלא בדרך רמז אפשר להגיד שהתורה מלמדת אותנו שלפעמים צריך לעצור את החיים רגע ולהתבונן אחורה, לעשות חשבון נפש, להודות לה' גם על הרגעים שנדמה לנו שאנו לא מבינים את דרכי השם ואז נוכל לעבור את הירדן - את נהר החיים ולהתקדם ליעד שלנו. לנחלה בעולם הבא.

בדרך רמז

"ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני"

"רפידים" זה לשון פירוד - שהיו פרודים והיו אחד בפה ואחד בלב, "ויחנו במדבר סיני" - בפרשת יתרו כתוב "ביום ההוא באו מדבר סיני.. ויחן שם ישראל" מפרש רש"י: כאיש אחד בלב אחד - באחדות, האותיות של המילים 'יום', ו'סיני' - הם אמיתיים עד הסוף - דהיינו שכל אות המספר של המילה של האות היא כמו המספר של האות עצמה לדוגמא סיני - האות 'ס' כתובים ס'מך - 'מך' גימטריה = ס וכן הלאה להראות שהיו באמת באחדות ולא אחד בפה אחד בלב.

דברי ישראל

הגיליון לזכות ולבריא את אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה

הדבר אשר צוה ה'"

"ראשי" - הכוונה לבן אדם שכרגע נמצא למעלה בדרגה של "ראש", "מטות" - מלשון "מטה" - הכוונה כשבן אדם נמצא למטה, אומר משה רבנו לכלל ישראל - גם כשהיית למעלה ועכשיו אתה למטה - תמיד תגיד "זה הדבר אשר צווה השם" - זה מה שהקב"ה רוצה וממשיך ואומר שמובטחני שמי אשר יתנהג כך יעלה מעלה מעלה.

חמלינקער

"ככל היוצא מפיו יעשה"

כתוב שכשדורכים על ענבים - היין שבחביות מתנענע, "ככל היוצא מפיו יעשה" "ככל" - בגימטריה "יין" כמו יין שכשדורכים על הענבים - זה מזיז את היין בחביות כך כל דיבור היוצא מפיו של בן אדם - עושה רושם למעלה, וכמו שכתבו ש"האומר דבר בשם אומר שפתותיו דובבות בקבר" זהו ג"כ כנ"ל - כמו ביין ככתוב בשיר השירים "יחפץ קיין הטוב... דוֹבֵב שְׁפִתַי יְשָׁנִים".

חיד"א

"וימסרו מאלפי ישראל"

משה רבנו אומר לכלל ישראל לפני המלחמה עם מדין "החלצו מאיתכם" מפרש האוהב ישראל שמשה אמר להם תוציאו את עצמכם מלנקום את נקמתכם ותבואו לנקום את נקמת ה' ולמחשבה הזאת היו צריכים צדיקים שילכו למלחמה אך כל אחד חשב בליבו מי אני בכלל שילך למלחמה, וכשראו מישהו ירא שמים ישר רצו אל משה ומסרו אותו על זה שהוא צדיק וזה מה שכתוב בפסוק "וימסרו מאלפי ישראל" - לשון מסירה - מלשין - הם הלשינו על חבריהם.

אוהב ישראל

"וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה

הדבר אשר צוה ה'"

משה רבנו אומר לכלל ישראל על אודות ראשי המטות, שיהיו יודעים כיצד להעריך את דברי מנהיגיהם, שכן כל אשר יאמרו הם, הרי "זה הדבר אשר צוה ה'". - דברי סופרים כדברי תורה הם, ויש לשמוע אותם כשם ששומעים דברי אלוקים חיים.

חתם סופר

מה הכוונה בלשון הפסוק? אומר הייטב לב שהקב"ה שולח צרה לאדם בכדי שייסע לצדיק "מוצאיהם למסעיהם" - בגלל "מוצאיהם" בגלל מה שמוצא אותם שיגרום להם לנסוע לצדיק בשביל שיתחברו לצדיק ויעלה אותם אבל בפועל " ואלה מסעיהם למוצאיהם" - הם נוסעים לצדיק רק בגלל צרותיהם - והסיבה ומפספסים את המטרה.

ייטב לב**"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים"**

מדוע אומרת התורה "אשר יצאו מארץ מצרים", ולא "אשר נסעו לארץ ישראל" - שהרי זו מטרת המסעות? התשובה לכך היא, שמטרת המסעות במדבר לא היתה רק כדי להגיע לארץ ישראל, אלא גם כדי להמשיך ולהתרחק מטומאת מצרים עוד ועוד. בכל אחד מהמסעות יצאו בני ישראל "מארץ מצרים" - התרחקו מטומאת מצרים והתקרבו לקדושת ארץ ישראל. כל מסע היא יציאה חדשה ממצרים, ולכן מדגיש הפסוק: "מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים".

מלבי"ם**"וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר"**

כתוב בזוהר הקדוש "מאן דאיהו זעיר איהו רב, מאן דאיהו רב איהו זעיר" מי שקטן הוא גדול ומי שגדול הוא קטן וכוונת הזוהר הוא שתמיד צריך להחזיק את עצמו בענוה "ומאן דזעיר - שמחזיק את עצמו קטן ובענוה - הוא רב הוא בעצם הרב הגדול וזה מה שמשה רבנו אמר לכלל ישראל "וידבר משה אל ראשי המטות" - שמי שהוא "ראשי" צדיק - צריך לזכור להחזיק את עצמו "מטות" - צריך להחזיק את עצמו למטה ובענוה.

אור לשמים**"זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך" (הפטרה)**

בהפטרה בפרשת מטות אנו אומרים "כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך" ובתחילת הפטרה מתנבא הנביא ירמיה בשם ה' "וְדַבַּרְתִּי מִשְׁפָּטֵי אוֹתָם עַל כָּל רַעְתָּם אֲשֶׁר עָזְבוּנִי וְיִקְטְרוּ לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם" - 2 הפסוקים האלו הולכים יחד - גם אם יהודי מלא בעבירות הכי גרועות - אומר הקב"ה "זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך" כאילו ברגע זה התחתנו ועד כדי כך האהבה בינינו לבין הקב"ה.

הרב פינקוס**"אלה מסעי בני ישראל"**

לשם מה מונה התורה את המסעות ללא צורך?! הנביא ישעיה אומר: "יִשְׁשׂוּם מִדְבַר יְצִיָה וְתִגַּל עֲרָבָה וְתִפְרַח כְּחִבְצֵלֶת" - לעתיד לבוא יפריח הקב"ה את המדבר היבש ויהפוך אותו לגן ירוק יפה ומלבלב...לכאורה מדוע צריך להפריח מדבר, הרי תפקידו של המדבר להיות יבש? אלא הקב"ה רצה ללמד אותנו מה היא הכרת הטוב...עם ישראל שהה במדבר ארבעים שנה, עבר ממקום למקום ועכשיו מונה הקב"ה את מסעות ישראל כדי לשלם לאותם מקומות שכר לעתיד... אף על פי שלא עשה המדבר דבר - לא השקיע מהונו וזמנו רק שימש כאכסניה לישראל ומקום חנייה, לעתיד ישלם לו הקב"ה את שכרו...כמה פעמים קיבלנו עזרה מחבר, מילה טובה או סתם חיוך שגרם לנו קצת נחת...נזכור זאת ונחזיר לו גם כשהוא יזדקק לזה... אם הקב"ה הכיר טובה למדבר שאין לו רגשות ואין לו מושג מהו כאב או שמחה, כל שכן שאנו צריכים להכיר טובה לחברנו בדרך הכי טובה שאפשר.

ספרים**אזיס ווארט****"ואם החרש יחריש לה אישה מיום אל יום"**

כתוב ש"אישה" - זהו היצר הרע - אומרת התורה - אתה יודע מתי היצר הרע ישתוק "ואם" - מתי (מלשון אימת) "החרש יחריש לה אישה" - מתי היצר הרע ישתוק ונוכל להתגבר עליו? "מיום אל יום" כשאנחנו נחיה בתחושה שכל יום זה היום האחרון בחיינו.

אור פני משה**"אלה מסעי בני ישראל וגו' מוצאיהם למסעיהם ואלה****מסעיהם למוצאיהם"**

היכן שכתוב "אלה" - פוסל את הראשונים, "ואלה" מוסיף על הראשונים, יהודי שעושה מצוות ומעשים טובים אך מרגיש שלא עשה את זה בשלמות ופוסל אותם, אזי הקב"ה מוסיף לו גם את המצוות אשר לא עשהו בשלמות, וזה מה שמרומז בפסוק "אלה" - מי שמסתכל על כל אלה על כל המצוות שעשה ופוסל אותם (אלה - פוסל וכו') אזי "מוצאיהם למסעיהם" - הקב"ה לוקח את מה שהוא פוסל והוציא ומחשיב אותם כאילו עשהו בשלמות, אבל מי שמחזיק את עצמו "ואלה" - מוסיף על הראשונים - שהוא אומר לעצמו - "אני כל הזמן מוסיף מצוות וכדומה, אזי "מסעיהם למוצאיהם" - הקב"ה מסיע ממנו את המצוות שעשה לא בשלמות ואינו מחשיב אותם.

ספרים